O Iloczasie i Akcencie Deklinacyi I.

§. 39.

I. O Iloczasie.

1. Końcowe *α* w *Nomin.* jest krótkie we wszystkich wyrazach kończących się w *Genit.* na *ης* (§. 38. I., 2.), np. *τράπεζα, τραπέζης*; jeśli zaś przed *α* poprzedza samogłoska albo *ρ*, to *α* jest już to krótkie, już to długie.

Długie jest *α* w następujących razach:

a) w zakończeniach: *αᾱ, εᾱ, οᾱ, υᾱ, ωᾱ* bez wyjątku, np. *πτελέᾱ, πόᾱ* itd;

b) *αιᾱ*, wyjąwszy dwuzgłoskowe i niektóre kilkozgłoskowe nazwiska miejsc, np. *Ἱστίαια*;

c) *ειᾱ* w wyrazach dwuzgłoskowych, tudzież kilkozgłoskowych abstraktach pochodzących od Słów na *εύω*, np. *λείᾱ*, zdobycz, *βασιλείᾱ*, królestwo; krótkie jest toż *α* w kilkozgłoskowych, np. *μεσόγεια, γλυκεῖα, βασίλεια, regina* (od *βασιλεύς*).

d) *ιᾱ*, np. *σοφίᾱ*, mądrość, wyjąwszy nazwiska żeńskie, np. *ψάλτριᾰ*, harfistka, tudzież trzy Przymiotniki: *δῖᾰ, μίᾰ, πότνιᾰ*, i wszystkie na *υια*, np. *μυῖα*, mucha, *τετυφυῖα*;

e) *οιᾱ* w wyr. dwuzgłoskowych (przeciwnie *εὔνοια, ἄνοια*);

f) *ρᾱ*, np. *λύρᾱ, ἡμέρα*; krótkie jednak jest *α* w tem zakończeniu, kiedy przedostatnia jest długa albo przez dwugłoskę (wyjąwszy *αυ*), albo przez *ῡ*, albo przez *ῥῥ*, np. *μοῖρᾰ, πεῖρᾰ, δότειρᾰ, μάχαιρᾰ, ἄρουρᾰ; γέφῡρᾰ, σφῦρᾰ; Πύῤῥᾰ, Κίῤῥα*. Wyjmują się jednak następujące, których *α* jest długie: *ἑταίρᾱ, παλαίστρᾱ, Λίθρᾱ, Φαίδρᾱ, κολλύρᾱ(ῡ)*;

g) we wszystkich *Oxytonach*, np. *στρατιά(ᾱ)*, wojsko, *ἀγορά(ᾱ)*, rynek, i wszystkich *Paroxytonach*, np. *ἡμέρᾱ, σοφίᾱ*, wyjąwszy te, któreśmy już przytoczyli, jako: *μίᾰ, Πύῤῥᾰ, Κίῤῥᾰ*, tudzież mające w *Genit.* *ης*, np. *ῥίζᾰ, ης*, korzeń.

2. Końcowe *α* w *Vocat.* zawsze jest krótkie w Rzeczownikach na *ης*, zawsze długie w Rzeczownikach na *ᾱς*, np. *πολῖτᾰ* od *πολίτης*, *νεανίᾱ* od *νεανίᾱς*.

3. Końcowe *α* w *Dual.* zawsze jest długie, np. *Μούσᾱ* od *Μοῦσᾰ*.

4. Zakończenie *αν* w *Accus.* stósuje się do iloczasu *Nominativu*, np. *Μοῦσᾰν* od *Μοῦσα*, *χώρᾱν* od *χώρᾱ*.

5. Zakończenie *ας* wszędzie jest długie, np. *τραπέζᾱς* od *τράπεζα, τοὺς νεανίᾱς, τῆς σοφίᾱς, τὰς οἰκίᾱς*. (Toż samo zakończenie *ας* w *Acc.* Dekl. III. jest krótkie, np. *θῆρᾰς, κόλακᾰς*.)

II. O Akcencie.

1. Prawidło ogólne we względzie akcentu jest to, że o ile powszechne prawidła akcentowe dozwalają, akcent zostaje się na téj saméj zgłosce, która jest akcentowaną w *Nominat.*, np. *Ἀτρείδης, Ἀτρεῖδαι, πολίτης*, V. *πολῖτα*, *Pl.* *πολῖται*.